

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Chmelíka, Ph.D., a soudců Mgr. Pavla Hradeckého a JUDr. Martina Tomka ve věci péče o

nezletilé:

[redacted], narozený dne [redacted]
[redacted], narozený dne [redacted]

oba bytem [redacted], [redacted]

zastoupení opatrovníkem městem [redacted]
sídlem [redacted]

děti rodičů:

[redacted], narozená dne [redacted]

bytem [redacted]

[redacted], narozený dne [redacted]
bytem [redacted]

za účasti:

Dětský domov [redacted],
sídlem [redacted]

o nařízení ústavní výchovy a výživné,

k odvolání otce proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimi ze dne 6. 12. 2022, č. j. 0 P 170/2015 – 568, ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 19. 12. 2022, č. j. 0 P 170/2015-572,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu **se potvrzuje.**
- II. Dlužné výživné pro nezletilého [REDAKCE] za dobu od 10. 1. 2023 do 31. 3. 2023 ve výši 3 000 Kč je otec povinen zaplatit do 3 měsíců od právní moci tohoto rozsudku na účet Dětského domova [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE].
- III. Dlužné výživné pro nezletilého [REDAKCE] za dobu od 10. 1. 2023 do 31. 3. 2023 ve výši 3 000 Kč je otec povinen zaplatit do 3 měsíců od právní moci tohoto rozsudku na účet Dětského domova [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE].
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora označeným rozsudkem nařídil ústavní výchovu nezletilých dětí [REDAKCE], narozeného dne [REDAKCE] a [REDAKCE], narozeného dne [REDAKCE], a to na dobu dvou let od právní moci rozsudku, kterou budou vykonávat v Dětském domově [REDAKCE] (výrok I), otci s účinností ode dne umístění dětí v dětském domově uložil povinnost přispívat na výživu nezl. [REDAKCE] částkou 1 000 Kč měsíčně a na nezl. [REDAKCE] částkou 1 000 Kč měsíčně splatnými vždy do každého 15. dne v měsíci předem na účet dětského domova (výrok II), matce uložil s účinností ode dne umístění dětí v dětském domově povinnost přispívat na výživu nezl. [REDAKCE] částkou 1 000 Kč měsíčně a na výživu nezl. [REDAKCE] taktéž částkou 1 000 Kč měsíčně, splatnými vždy do každého 15. dne v měsíci předem na účet dětského domova (výrok III), čímž změnil rozsudek Okresního soudu v Chrudimi ze dne 31. 8. 2016, č. j. 0 P 170/2015-242 v části výroku o péči a výživě nezletilých dětí [REDAKCE] a [REDAKCE] (výrok IV), rozhodl, že ve výroku I je rozsudek okresního soudu předběžně vykonatelný (výrok V), a konečně žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok VI).
2. V odůvodnění rozsudku okresní soud uvedl, že řízení o ústavní výchovu bylo zahájeno k návrhu matky za situace, kdy již od července 2022 byly děti na žádost matky umístěny v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, neboť byly výchovně nezvladatelné. Při jednání soudu matka tvrdila, že pobyt chlapců v zařízení prospívá, chování [REDAKCE] i [REDAKCE] se zlepšilo. Otec problémy synů s matkou neřeší, s dětmi se nestýká a výživné pro syny hradí nepravdělně.
3. Otec s návrhem na nařízení ústavní výchovy nesouhlasil, o děti se podle jeho přesvědčení má starat matka. Umístění dětí do ústavního zařízení považuje za totalitní praktiku. Výživné platit nehodlá. Když matka dala děti do ústavu, ať si výživné platí sama.
4. Opatrovník nezletilých dětí uvedl, že umístění dětí do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc chlapcům prospělo, je zjevné, že potřebují pevný řád a pravidla. U obou došlo ke zlepšení chování. Oba jsou vhodní pro umístění do dětského domova, kde budou mít i nadále pevný řád, budou motivováni a bude jim věnována pozornost dospělé osoby.
5. Okresní soud po výsledku matky a seznámení se s listinnými důkazy, které vyžádal z úřední povinnosti, dospěl k závěru, že předpoklady pro umístění obou dětí do ústavní výchovy jsou naplněny.
6. Nezletilí na základě předchozího rozhodnutí Okresního soudu v Chrudimi ze srpna 2016 vyrůstali v péči matky. Ta se v průběhu času pokoušela řešit výchovné problémy s dětmi, spolupracovala s orgánem sociálně-právní ochrany dětí, ovšem realizovaná doporučení se mívala účinkem. Otec se do péče o děti a do jejich výchovy nijak nezapojoval, na žádosti matky

nereagoval. Vyjádřil se pouze tak, že by se o děti měla starat sama. Neprojevil zájem o převzetí dětí do péče a k jednání před okresním soudem se nedostavil. Podle okresního soudu se umístění dětí do zařízení pro děti vyžadující neodkladnou pomoc pozitivně projevilo na chování obou chlapců a je zřejmé, že výchovná opatření, která nezletilí začali respektovat, vedou k nápravě jejich chování. Ze zjištění okresního soudu je zjevné, že nezletilí potřebují pozornost dospělé osoby, jasné vymezení pravidel chování a důslednost při jejich dodržování. Rodinný systém tyto předpoklady ovšem není schopen chlapcům vytvořit. Naopak dětský domov potřebnou péči nezletilým zajistí a bude schopen korigovat jejich vývoj. Okresní soud proto návrhu vyhověl. Nařídil ústavní výchovu obou nezletilých na dobu dvou let od právní moci rozsudku a současně rodičům uložil povinnost hradit pro nezletilé výživné na účet ústavu.

7. Při stanovení výše výživného okresní soud vycházel z příjmů rodičů, které u matky činí 16 287 Kč čistého měsíčně za dobu od července 2022, otec pak od února 2022 u společnosti [REDAKCE] dosahuje průměrného čistého výdělku 15 871 Kč měsíčně. Každému z rodičů tak okresní soud uložil přispívat na výživu synů částkami 1 000 Kč pro každého z nezletilých.
8. Současně okresní soud vyslovil předběžnou vykonatelnost rozsudku v části, ve které bylo rozhodnuto o ústavní výchově, a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.
9. Proti rozsudku podal včas odvolání otec nezletilých. V rukopisně vyhotoveném, obtížně čitelném podání okresnímu soudu vytýkal, že dostatečně nezohlednil sociální, majetkové a příjmové možnosti otce, který má další čtyři děti, s tím spojené nemalé výdaje a je nucen hradit i běžné životní potřeby, nájem bytu, platby energií apod. Podle otce je zjevné, že jeho finanční poměry jsou horší než poměry matky. Stanovené výživné tudíž považuje za nepřiměřené. V možnostech a schopnostech otce je přispívat na výživu synů každému částkou 500 Kč měsíčně. Dále otec nesouhlasil s umístěním nezletilých do dětského domova na dobu stanovenou okresním soudem. Za vhodnější variantu by považoval umístění synů do pěstounské péče. V pěstounské rodině by mohli získat návyky, a jakmile bude otec schopen nalézt lepší práci, vzal by si syny do své péče. Navrhl, aby rozsudek okresního soudu byl v naznačeném směru změněn.
10. Matka se k podanému odvolání nevyjádřila.
11. Odvolací soud přezkoumal rozsudek okresního soudu i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, 212a o.s.ř., a to bez účasti rodičů nezletilých, kteří se z jednání krajského soudu omluvili, a současně postupem dle ust. § 213 a 213a o.s.ř. doplnil dokazování o zprávu zaměstnavatele matky a zprávu Dětského domova [REDAKCE].
12. Ze zprávy zaměstnavatele matky odvolací soud zjistil, že průměrný čistý příjem matky za měsíce říjen 2022 až leden 2023 činí 16 700 Kč čistého.
13. Ze zprávy Dětského domova [REDAKCE] odvolací soud zjistil, že [REDAKCE] si v dětském domově zvykli. Přizpůsobili se v domově panujícímu režimu, řádně dochází do školy a ve volném čase se věnují především sportu. U obou chlapců je zřejmé, že jasný řád a pevně nastavená a důsledně vyžadovaná pravidla jim svědčí. Vztahy mezi sourozenci jsou napjaté a verbální či fyzické vzájemné napadání je prakticky na denním pořádku. Po stránce zdravotní nezletilí nemají žádné problémy, jsou řádně registrováni u praktické lékařky i v zubní ordinaci.
14. Po takto doplněném dokazování a přezkoumání závěrů rozsudku okresního soudu dospěl odvolací soud k přesvědčení, že rozsudek okresního soudu lze považovat za věcně správný. Odvolání otce tudíž hodnotí jako nedůvodné.
15. Okresní soud v průběhu řízení provedl dokazování dostatečné pro učinění co nejobjektivnějšího závěru o skutkovém stavu a z provedeného dokazování jednoznačně a bez pochybností vyplynulo, že v péči matky byli oba nezletilí nezvladatelní. Přes snahu matky řešit výchovné problémy obou chlapců prostřednictvím OSPOD nevedly tyto pokusy k nápravě chování [REDAKCE].

ani [REDAKCE], které se postupně stávalo společensky závadným. Ponechání nezletilých v péči matky, která děti dle vlastního vyjádření nezvládá, nadto za situace, kdy ani otec s matkou na výchově synů žádným způsobem nespolupracoval, s nezletilými se prakticky nestýkal (a i výživné hradil nepravidelně), by bez jakýchkoliv pochybností vedlo pouze ke zhoršování situace a poměrů obou chlapců. Neřešení stupňujících se výchovných problémů by ve svých důsledcích bylo škodlivé nejen ze společenského pohledu, ale především by významným způsobem ohrožovalo osobnostní vývoj obou nezletilých. Okresní soud vystihl, že nezletilí potřebují pozornost dospělé osoby, jasná vymezení pravidel chování, důslednost při jejich dodržování, což vyplynulo i ze zprávy dětského domova předložené v průběhu odvolacího řízení i z vyjádření při jednání krajského soudu přítomné ředitelky dětského domova a opatrovníka nezletilých. Je zjevné, že základní pravidla chování, vytvoření pro budoucí život prospěšných návyků, orientaci v sociálních vazbách apod., rodinné prostředí není na rozdíl od dětského domova schopno nezletilým zajistit. Za této situace okresnímu soudu nezbylo nic jiného než umístit nezletilé do ústavní péče, tedy do ve výroku označeného dětského domova. Odvolací soud tudíž v tomto směru rozsudek okresního soudu shledává správným.

16. Za správné a odpovídající skutkovým poměrům posuzované věci pak odvolací soud považuje i rozhodnutí okresního soudu o stanovení výživného oběma dětem. Výživné v obecné rovině je právem dítěte a jeho výše je dána možnostmi, schopnostmi a majetkovými poměry rodičů. Okresní soud tudíž správně postupem dle ust. § 975 o.z. rozhodl o tom, že rodiče jsou povinni s účinností ode dne umístění dětí v dětském domově přispívat na výživu nezletilých, a to každý částkou 1 000 Kč ve prospěch [REDAKCE] i [REDAKCE]. Platebním místem pak je dětský domov, do něhož byli oba nezletilí umístěni.
17. Pokud jde o výši stanoveného výživného, vůči níž otec brojí v podaném odvolání, je krajský soud přesvědčen o tom, že výživné stanovené okresním soudem může ve skutkových poměrech posuzované věci obstát. Předně lze poznamenat, že otec, který se k jednání okresního ani krajského soudu nedostavil a se soudy komunikuje toliko písemně, nikterak neprokázal své celkové majetkové a sociální poměry a ani zaměstnavatel otce nereagoval na žádost odvolacího soudu o sdělení průměrného čistého příjmu otce za žádané období. Před okresním soudem společnost [REDAKCE] zaměstnavatel otce, dopravce mezinárodní a vnitrostátní kamionové dopravy deklaroval, že průměrný čistý příjem otce činí 15 871 Kč. Tento příjem je v zásadě nižší než minimální mzda, která od ledna 2023 činí 17 300 Kč měsíčně. Průměrná mzda v mezinárodní kamionové dopravě činí podle znalostí odvolacího soudu plynoucích z úřední činnosti 38 990 Kč a pro případ vnitrostátní kamionové dopravy jde o částku 34 807 Kč. Za této situace je obtížné uvěřitelné, že by otec jako řidič kamionu dosahoval částky deklarované před okresním soudem či otcem zmiňované v podaném odvolání. I pro případ, že by tomu tak ovšem bylo, otec nesdělil žádné skutečnosti, které by opodstatňovaly závěr, že není schopen dosahovat vyššího příjmu, aby tak lépe zabezpečil potřeby všech svých dětí, nejen [REDAKCE] a [REDAKCE]. I pro případ že by soud vycházel z průměrného čistého příjmu otce pohybujícího se okolo 16 000 či 17 000 Kč měsíčně, pak za situace, kdy k placení výživného pro oprávněné osoby (všechny děti) může být určeno cca 20 až 30 % čistého příjmu povinné osoby (otce), lze rozsudek okresního soudu i ohledně výše výživného považovat za správný. Vzhledem k věku nezletilých, kteří spolu s dcerou [REDAKCE], která je v péči matky, jsou staršími dětmi otce, připadá na každé z těchto dětí cca 1 000 Kč, přičemž mladší děti otce žijící s otcem ve společné domácnosti se s ohledem na svůj útlejší věk musí spokojit s částkou poměrně nižší. Odvolací soud tudíž neshledal předpoklady k tomu, aby otcí výživné na syny snížil způsobem otcem požadovaným.
18. Odvolací soud proto vycházející ze všech shora rozvedených skutečností rozsudek okresního soudu jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).
19. S ohledem na skutečnost, že otec od umístění dětí v Dětském domově [REDAKCE] (10. 1. 2023) okresním soudem stanovené výživné neplatí, což bylo potvrzeno zprávou ředitelky dětského domova, rozhodl současně odvolací soud o povinnosti otce uhradit dlužné výživné v částce

3 000 Kč pro [REDACTED] za dobu od 10. 1. 2023 do 31. 3. 2023, a to do tří měsíců od právní moci tohoto rozsudku na účet Dětského domova [REDACTED]. Tutéž částku za identické období a ve stejné lhůtě je otec povinen uhradit jako dluh na výživném pro [REDACTED] (§ 160 odst. 1 o.s.ř.).

20. O nákladech odvolacího řízení krajský soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (§ 224 odst. 1 o.s.ř. a § 23 z.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání ani dovolání přípustné.

Pardubice 22. března 2023

JUDr. Jaroslav Chmelík, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].